

УВОД

Назив студијског програма	Студијски програм образовања васпитача
Самостална високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Висока струковна васпитачка школа
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	
Образовно-научно/образовно-уметничко поље	друштвено-хуманистичке науке
Научна, стручна или уметничка област	педагошке науке
Врста студија	струковне
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	180 ЕСПБ
Назив дипломе	струковни васпитач
Дужина студија	
Година у којој је започела реализација студијског програма	
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов)	2007/08.
Број студената који студира по овом студијском програму	100
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм	а) одељење на српском наставном језику: 60 студената на терет буџета и 20 самофинансирајућих б) одељење на румунском наставном језику: 10 студената на терет буџета и 10 самофинансирајућих
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела (навести ког)	
Језик на коме се изводи студијски програм	српски и румунски
Година када је програм акредитован	
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	www.uskolavrsac.edu.yu

Стандард 1. Структура студијског програма

Студијски програм садржи елементе утврђене законом.

Опис структуре и садржаја студијског програма са методама извођења наставе (највише 500 речи)

Студијски програм *струковни васпитач* траје три године и на њему се настава одвија на два језика - српском и румунском. У оквиру три године студија оптерећење студената износи 180 ЕСП бодова (у свакој години 60 ЕСП бодова). Студијски програм садржи академско-општеобразовне, научно-стручне и стручно апликативне предмете. Академско-општеобразовни предмети су заступљени са 11,11%, што је у складу са прописаним стандардима. Научно-стручни предмети су заступљени са 41,66%, стручно-апликативни са 44,44%, што је такође у складу са стандардима. Изборни предмети су заступљени у складу са стандардима са 30,55% у односу на бодовну оптерећеност студента. Педагошка пракса у предшколској установи је обавезна за студенте, тако да оптерећује студента часовно и бодовно (11,11% у односу на укупан број ЕСП бодова), али нема статус предмета. У складу са савременим педагошким тенденцијама и описаном наставном филозофијом, на Високој струковној васпитачкој школи предвиђени су савремени дидактички модели и методе учења и поучавања (критичко комуникативна дидактика, курикуларни приступ, интерактивно учење, саморефлексивно учење, менторско вођење и слично). Појединачни програми предмета, као и методе извођења наставе детаљно су описани у Прилогу 1.1.

Евиденција: Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције)- **Прилог 1.1**

Стандард 2. Сврха студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности.

Опис (највише 500 речи)

Сврха студијског програма је да се по њему образују васпитачи за рад са децом у предшколским установама на српском и румунском језику. Студирајући по овом програму будући васпитачи стичу знања и стручне вештине и усвајају вредности грађанског друштва којима данас Европа тежи, а то значи да, поред професионалних знања и вештина неопходних за ваљано обављање васпитачког позива, добро овладају страним језицима, технолошком културом и методолошким поступцима. Сврха програма је усклађена са савременим образовним концептима Европе који истичу компетенцију као општу способност, неопходну за артикулисање другачијег односа појединац – друштво, као и са потребом да студенти стекну што шире образовање, али и да овладају компетенцијама у складу са филозофијом Високе струковне васпитачке школе, а ово подразумева њихову способност за плуралистички приступ теорији васпитања, за прихватање конструктивистичке метатеорије и развојног хуманистичког правца у педагогији. Компетенције развојности и васпитљивости појединца су у суштини концепта компетенција које кандидати треба да усвоје како би на прихватљив начин пришли подстицању развоја потенцијала деце, односно развијали њихову компетентност.

У исто време предложени студијски програм студентима нуди могућност да у одређеној мери, бирајући изборне испите, самостално креирају своје студије, са могућношћу да им пруже могућност за мобилност током студија, рад и свакодневни живот у мултикултурној и мултилингвалној Европи.

Евиденција : Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције)- **Прилог 1.1**

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве.

Опис (највише 500 речи)

Циљ студијског програма је да васпитачи стекну довољно општег и стручног знања како би имали критичку одговорност да својим васпитаницима помогну у њиховом развоју и подстицању саморазвоја, односно да им помогну да усвоје знања, вештине и вредности неопходне за даљи раст и развој. Подразумева се да знања иду до највишег нивоа, дакле практичне примене, вредновања и креативне примене, а да усвајање вредности иде узлазном линијом од хетерономне ка аутономној моралности. Посебно је значајно да им се пружи могућности да изграде вештине којима ће код васпитаника подстицати алтруизам, емпатију, разумевање, самопоштовање и да их усмеравају да планирају и предвиђају консеквенце својих акција, као и да развију толеранцију, вештину слушања, способност сагледавања проблема и смисла у ономе што раде и што се око њих збива. Покретање иницијативе и друге особине које подразумевају тимски рад су такође сврха којој се тежи у оспособљавању васпитача односно тежи се стицању вештина за подстицање ових способности код васпитаника.

Висока струковна васпитачка школа ће сврху и циљеве свог студијског програма преиспитивати периодично, евалуирати његову сврсисходност и на основу тога усавршавати.

Евиденција: Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције)- **Прилог 1.1**

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и уметничке делатности.

Опис општих и предметно-специфичних компетенција студената (највише 200 речи)

Опис исхода учења (највише 200 речи)

Свршени студенти струковне васпитачке школе биће компетентни да примене знање у васпитно-образовном раду са децом предшколског узраста и да користе адекватну стручну литературу. Имаће развијену способност за тимски рад и моћи ће да пренесу знања на друге. У складу с тим, водиће се посебно рачуна о компетенцијама које би биле у функцији индивидуализације васпитно-образовног рада на предшколском узрасту.

Пажња се зато посвећује предметима који пружају солидна знања за методичке маневре. Овде се мисли на знања из области друштвених и природних наука, уметности, интелектуалног, моралног развоја, физичког развоја деце и слично. Посебан нагласак ставља се на практичне припреме студената за извођење васпитно-образовног рада и у први план се ставља потреба за другачијим приступом вежбањима у смислу појма микронаставе којим ће се настојати да мање групе студената, чак појединачно, вежбају извођење одређених поступака са мањим групама деце (подразумева се снимање, дискусије, односно анализе и сл). Ово се односи на све методике.

Значајно је истаћи да све ово подразумева и добру упућеност у савремене методолошке приступе, како би будући и васпитачи могли пре свега да прате савремена педагошка истраживања, као и да се сами окушају у истраживању и мењању сопствене праксе.

Евиденција: Додатак дипломе - Прилог 4.1.

Стандард 5: Курикулум

Курикулум студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула и њихов опис.

Опис (највише 300 речи)

Суштинске одреднице којима смо се водили у изради новог наставног плана за струковне студије васпитача су следеће: усаглашеност наставних предмета и оптерећења студената (теоријска и практична настава); број часова које ће студенти проводити на практичној настави је већи од броја часова теоријске наставе у односу на досадашње планове; због праћења трендова у савременом образовању (у складу са Болоњском декларацијом), наставни предмети у студијском плану су једносеместрални, током којих се студенти перманентно евалуирају у оквиру предиспитних обавеза, након чега следе испити – тиме се тежи повећању ангажовања студената током студија; због настојања да студенти буду једнако оптерећени, сваки семестар носи 30 ЕСП бодова, а број часова не прелази 20 (у 40-часовној недељи); Курикулум обухвата обавезне предмете, изборне предмете, педагошку праксу и дипломски рад. Настојали смо да однос теорије и праксе буде такав да се пракса континуирано повећава из семестра у семестар; однос општих и стручних предмета, као и обавезних и изборних, је у складу са наведеном наставном филозофијом и истакнутим циљевима студија за васпитаче;

Табела 5.1 Распоред предмета по семестрима и годинама студија

Табела 5.2 Спецификација предмета

Табела 5.3 Студијски програм

Листа изборних предмета

Табела 5.4. Студијски програм:

Академско-општеобразовни предмети

Табела 5.5. Студијски програм:

Теоријско - методолошки предмети

Табела 5.6. Студијски програм:

Научни, односно уметничко-стручни предмети

Евиденција: Распоред часова-Прилог 5.1, Књига предмета (у штампаној или електронској форми на сајту институције)-Прилог 5.2

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке, науке и уметности у одговарајућем образовно-научном, односно уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора.

Опис (не више од 300 речи)

Студијски план Високе струковне васпитачке школе у Вршцу подробније је поређен и структурно и формално усклађен са сродним институцијама у окружењу и Европи: са Високим учитељском школом у Осијеку (Хрватска), са Високим учитељском школом у Пули (Хрватска) и са Филозофским факултетом Свеучилишта у Сплиту које школују васпитаче на трогодишњим студијама.

На основу анализе, закључујемо да је студијски програм усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, нивоа и трајања образовања струковних васпитача, услова преласка у наредну годину, као и стицања дипломе. Када поредимо садржаје који се обрађују на поређеним институцијама, увиђамо да студијски план и програм садржи сразмерно сличан удео академско-општеобразовних предмета, научно стручних, односно, педагошко-психолошких предмета, као и стручно-апликативних, односно предмета и методика предмета који су заступљени у предшколској установи. У исто време, студијски план обухвата и одређени број изборних предмета. Када говоримо о пракси, закључујемо да студенти проводе сразмерно приближно време у непосредној пракси као и њихове колеге које се за наведене позиве образују у иностранству. Док је у нешто нижем обиму заступљена у првим семестрима студија, пракса се постепено интензивира и највише је присутна у оном делу програма који обухвата методичке дисциплине, повезујући научно знање из предметних области, методичке вештине и методичку праксу. Исто тако, пред студенте Високе струковне васпитачке школе стављају се исти захтеви као и пред студенте у другим институцијама када је у питању обим, квалитет и дужина писања завршног рада.

Евиденција: Документација о најмање три акредитована инострана програма, са којим је програм усклађен –**Прилог 6.1,2,3**, Препоруке или усклађеност са одговарајућим добром праксом у европским институцијама-**Прилог 6.4**

Стандард 7: Упис студената

Дипломирани васпитачи струковних студија у Вршцу покривају потребе за тим профилима на великом географском простору Републике Србије, а и шире (Црна Гора и Румунија).

- У блиској будућности очекује се значајан пораст броја деце у предшколским установама (нарочито је изражена тенденција повећања броја деце обухваћене целодневним боравком, која је доведена у везу са променом радног времена запослених које се све више приближава радном времену на Западу, где се касније почиње и завршава са послом) и приближавање бројкама у земљама које нас окружују, тако да та чињеница даје реалне могућности приликом отварања, између осталог, и нових радних места за васпитаче.
- С обзиром на недавне измене система образовања којима се предвиђа обавезно похађање деце у припремним групама (тзв. нулти разред), у којима в.о. рад организује васпитач, сматрамо да се пружа могућност запошљавања већег броја нових васпитача и отварања в.о. група у мањим местима у којима до сада из многобројних разлога предшколске установе нису постојале.
- Све више се шире постојећи објекти, отварају приватни вртићи, спортски вртићи, музички вртићи, вртићи у којима се учи страни језик, различите играонице, плесни вртићи, вртићи религиозног карактера итд. Бољи материјални положај запослених и вртића доводи до смањења броја деце у васпитно-образовним групама који је данас, када су урбане средине у питању, превелик. У последње време, јавља се потреба за повећањем броја васпитача у васпитно-образовним групама. На овај начин, више него раније, пружа се могућност да васпитачи лакше пронађу запослење.
- На основу досадашњег искуства, у нашој средини, школовали би се студенти који гравитирају из области Јужног Баната, дела Средњег Баната и већих општина из Србије, као што су: Вршац, Панчево, Ковин, Зрењанин, Пландиште, Алибунар, Бела Црква, Опово, Омољица, Велика Плана, Смедерево, Смедеревска Паланка, Пожаревац итд. Анализирајући податке који нам говоре о тренутном броју обухваћене деце на том подручју и броја запослених васпитача, дошли смо до сазнања да је у овим општинама око 18.000 деце обухваћено у државним предшколским установама, а да је број запослених васпитача око 800. На основу садашњег броја запослених у наведеним подручјима који би се у наредним годинама требао повећавати и на основу процене да би годишње око 35 васпитача одлазило у пензију, те узимајући у обзир чињеницу о ранијим напуштањима професије због различитих разлога (породичних разлога, инвалидитет, болест..) и да ће неки од свршених студената остварити професионалну каријеру у другим делатностима, годишња потреба за новим васпитачима износила би око 40.
- Ако додатно узмемо у обзир приближавање и усаглашавање са европским окружењем и самим тим повећану потребу за новим радним местима због повећаног обухвата деце у предшколским установама, годишње би требало уписивати најмање 100 будућих васпитача на Високој струковној васпитачкој школи (80 на српском и 20 на румунском наставном језику).

Табела 7.1 Преглед броја студената који су уписани на студијски програм

Табела 7.2 Преглед броја студената који су уписани на студијски програм по годинама студија у текућој школској години

Евиденција: Конкурс за упис студената-Прилог 7.1, Решење о именовању комисије за пријем студената-Прилог 7.2, Услови уписа студената (извод из Статута институције, или други документ)-Прилог 7.3

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

У жељи да се одговори на потребе јединственог европског система образовања, уведен је систем ЕСП бодова. Приликом увођења овог система посебна пажња посвећена је одговарајућем нивоу оптерећења студената у оквиру програма сваког предмета. Тако је пажљиво избалансиран однос између различитих облика рада (предавања, вежбе, семинари), а посебна пажња посвећује се времену потребном за припрему наставе, као и одабиру обавезне и додатне литературе, односно њеном обиму и актуелности. Тежиште се са предавања преноси на сарадњу са студентима која се спроводи кроз партнерски однос студента и професора, и самостални рад студената. У исто време, програм је конципиран тако да студент преузима одговорност за учење редовно се припремајући за наставу, редовно и активно учествујући у њој и одговарајући на захтеве предиспитних обавеза (које, између осталог, подразумевају учесталије колоквијуме, који су саставни део испита и улазе у коначну оцену, те се студенти на основу положених колоквијума могу ослободити полагања дела испита). Интерактивност наставе се повећава, и студендова пажња се преусмерава са испита на сам процес наставе. Тако долазимо до перманентног рада студената у току студија, као и до сталног праћења њиховог напредовања, што води растерећењу студената, односно смањењу трајања и повећању нивоа квалитета студија. Са истим циљем, у оквиру плана сви предмети су тако осмишљени да трају један семестар што студентима олакшава савладавање градива које је мањег обима него што је то био случај са досадашњим вишесеместралним предметима.

У оквиру студијског програма поштоваће се следећи принцип праћења напредовања студената. Студент стиче максималних 100 поена из одређеног предмета. Један део поена добија на основу активности и редовности у току предавања и на практичној настави, полагањем колоквијума и изработом семинарских радова. Минимални број поена у оквиру предиспитних обавеза је 30, а максимални број поена је 70. Остали број поена студент стиче на завршном испиту.

Табела 8.1 Збирна листа поена по предметима које студент стиче кроз рад у настави и полагањем предиспитних обавеза као и на испиту.

Табела 8.2 Статистички подаци о напредовању студената на студијском програму

Евиденција: Књига предмета, друга врста публикације или презентација на сајту-Прилог 8.1,

Стандард 9: Наставно особље

Опис

Научне и стручне квалификације наставног особља задовољавају потребне критеријуме и у складу су са Законом о високом образовању, што ће омогућити испуњење циљева установе. Предложени број наставника је довољан да «покрије» укупан број часова наставе на студијском програму образовања васпитача. Притом, максимално ангажовање по наставнику не прелази 6 часова недељно за часове теорије (или 8 уколико се предаје и практична настава). Од укупног броја наставника, 72% је у сталном радном односу са пуним радним временом од укупног броја предмета на студијским програмима. Од укупног броја предмета на студијском програму (36), 53% предмета “покривају” доктори наука, тако да је овај критеријум, као и претходни, на Високој струковној васпитачкој школи у Вршцу испуњен. Такође, потребна звања наставника одговарају прописаним стандардима када је у питању ангажовање на струковним студијама.

Табела 9.1. Научне, уметничке и стручне квалификације наставника и задужења у настави

Табела 9.2. Листа наставника ангажованих на студијском програму

Табела 9.3 Збирни преглед броја наставника по областима, и ужим научним или уметничким областима ангажованих на студијском програму

Табела 9.4. Листа сарадника ангажованих на студијском програму

Евиденција: Фотокопије радних књижица, или уговора у раду наставног особља-**Прилог 9.1** (ако је затражена акредитација само студијског програма), Правилник о избору наставника – **Прилог 9.2**(ако је затражена акредитација само студијског програма), Књига наставника (са подацима специфицираним на идентичан начин као у табелама из стандарда, ако се не прилажу табеле)-**Прилог 9.3** , Доказ о јавној доступности података о наставницима и сарадницима (публикација или сајт институције)-**Прилог 9.4.**

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Висока струковна васпитачка школа има обезбеђен простор и опрему неопходну за квалитетно извођење наставе. Простор испуњава све релевантне урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове, са одговарајућим грађевинским и употребним дозволама.

Користи се 2190 м² (брutto 4380м²):

- велики амфитеатар (185 м² + бина 81м²) са 220 седишта,
- мали амфитеатар (102м²) са 100 седишта,
- 6 слушаоница (50 седишта) са елементима кабинетског простора (око 300м),
- 5 просторија за менторски рад,
- 1 свечана сала (70м²) са 60 места,
- библиотека (100м²) са 27461 књига и око 120 наслова часописа (6853 наслова на румунском језику),
- читаоница са 24 седишта и радним столовима (150м²),
- студентски клуб,
- кабинети за катедре,
- 4 просторије за административне послове (директор, секретаријат, рачуноводство, студентска служба),
- фискултурна сала (410 м²) са 2 свлачионице,
- улазни хол (116м²) са огласним таблама.

У комплексу Школе налази се спортски терен, а недалеко је и градски стадион са спортским теренима, који се, уз школске терене, повремено користе за наставу физичког васпитања и рекреације.

У значајан сегмент рада Школе спада практичан рад студената, који се, када је непосредан рад са децом предшколског узраста у питању, одвија у дечијим вртићима. Дечији вртић у Граду има седам објеката у којима се налази 28 група. Услови рада, мисли се пре свега на оне просторне, у дечијим вртићима су адекватни.

Смештај студената могуће је реализовати у Дому ученика и студената, који се налази у центру града. Собе су двокреветне и трокреветне са организованом исхраном и друштвено-забавним активностима.

Табела 10.1 Листа просторија са површином у високошколској установи у којој се изводи настава на студијском програму:

Табела 10.2 Листа опреме за извођење студијског програма

Табела 10.3 Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм

Табела 10.4. Листа уџбеника доступна студентима на студијском програму

Табела 10.5 Покривеност обавезних предмета литературом (књигама, збиркама, практикумима..., које се налазе у библиотеци или их има у продаји)

Евиденција: Књига инвентара-Прилог 10.1, Доказ о поседовању информационе технологије, броја интернет прикључака и сл.-Прилог-10.2

Стандард 11: Контрола квалитета

Контрола квалитета студијског програма спроводи се редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Опис (највише 100 речи)

Контрола студијског програма остварује се кроз праћење и проверу циљева, структуре, садржаја, радног оптерећења студената и прикупљање повратних информација о квалитету програма од релевантних организација у окружењу. Такође се редовно и систематично прати процедура и политика уписа студената, методе учења, начин провере знања и исходе и компетенције које добијају студенти када заврше студијски програм, као и њихове могућности запошљавања и даљег школовања. На основу тога, Висока струковна васпитачка школа стално развија, унапређује и преиспитује квалитет студијског програма сваке друге године. Установа има разрађене формалне поступке за праћење и контролу студијског програма од стране стручних тела У праћењу и контроли квалитета студијског програма Високе струковне васпитачке школе посебна пажња се посвећује улози студената.

Спољашња контрола квалитета полази од резултата самовредновања унутар установе и провере испуњености дефинисаних и јавно публикованих стандарда квалитета студијских програма, тако да осигурава сврсисходност у смислу унапређења нивоа студијског програма и врши се сваких пет година.

Табела 11. 1. Листа чланова комисије за контролу квалитета .

Евиденција: Извештај о резултатима самовредновања студијског програма – Прилог 11.1, Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета- **Прилог 11.2** Правилник о уџбеницима-**Прилог 11.3** Извод из Статута установе којим регулише оснивање и делокруг рада комисије за квалитет – **Прилог 11.4**